

доцільне спробувати вилучити із загального обігу такі елементи кримінальної субкультури як загальнодозволена поширеність кримінальної лірики, мови тощо. Самим же громадянам, варто було б уникати спілкування із представниками кримінального світу, не піддаватися на їх провокації.

Фундаментальні дослідження кримінальних традицій і звичаїв, дозволяють дійти висновку, що спільними для кримінального середовища традиціями і звичаями є: ухилення від суспільно корисної праці; набуття та підвищення злочинної кваліфікації; приховування злочинного способу життя і поведінки; додержання субординації відповідно становищу, яке займається в злочинній ієрархії; безперечне підкорення лідеру; виконання колегіальних рішень, утверджених злочинними угрупованнями; недопущення проникнення в своє середовище осіб, підозрюваних у співпраці з правоохоронними органами [5 с. 129].

Місця позбавлення волі перетворюються на своєрідні школи з обміну досвідом, оскільки по виразу самих злочинців їх іменують «академією», що співпадає з думкою відомих учених. Так, відомий революціонер-анархіст П. Кропоткін писав, що в'язниці - це «університети злочинності». Тож, варто припинити цей негативний резонанс, а для збереження правослухняного суспільства вживати усіх заходів для того, щоб засуджені після відбуття покарання в місцях позбавлення волі поверталися до суспільства повноцінними його членами.

Список використаних джерел:

1. Криминологія: Загальна та Особлива частини: [Підручник для студентів юрид. спец. вищ. навч. закладів] / І.М. Данишин, В.В. Голіна, О.Г. Кальман, О.В. Лисолед; За ред. проф. І.М. Данишина. - Харків: Право, 2003. - 352 с.
2. Старков О. В. Криминальная субкультура : спецкурс / О. В. Старков. - М. : Волтерс Клівер, 2010. - 240 с.
3. Александров Ю.К. «Очерки криминальной субкультуры.» - М.: «Права человека», 2001. - 152 с.
4. Пирожков В.Ф. «Законы преступного мира молодежи (криминальная субкультура)» Гверь, 1994. - 279 с.
5. Лебедев С. Я.Традиции и обычаи в системах риминологической детерминации (теоретические и методологические основы исследования): - 1995. - С. 129.

Проступок в кримінальному праві України та європейській досвід

Кожевников В.О., студент юридично-психологічного факультету ННІЗН НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Вартилицька І.А.*

Згідно нового КПК України 2012 року було введено розподіл кримінального правопорушення на злочини та проступки, однак ці зміни обмежились процесуальним законодавством.

Пункт 7 частини 1 статті 3 КПК України відносить до закону про кримінальну відповідальність КК України та закон України про кримінальні проступки, який не прийнятий і до сьогодні. Однак дана новація суперечить Кримінальному кодексу України, який зазначає в частині 1 статті 3, що законодавством про кримінальну відповідальність в Україні становить лише кримінальний кодекс України [1, с.5].

Згідно глави 25 КПК України дізнання по кримінальних проступках відрізняється від досудового розслідування по злочинам заборонено на ведення негласних слідчих (розшукових) дій та застосування запобіжного заходу у вигляді застави, домашнього арешту, взяття під варту.

Частина 1 статті 302 КПК України встановлює можливість спрощеного провадження про кримінальні проступки у випадку коли підозрюваний визнає свою провину. В такому разі прокурор відправляє обвинувальну постанову в суд, який розглядає в спрощеному провадженні її без судового розгляду [2,

Чіткого визначення кримінального проступку в національному законодавстві не дано і до тепер. 17.10 2013 Верховною Радою України було зареєстровано проект Закону № 3438 «Про внесення змін до Кримінального і Кримінально-процесуального кодексів України щодо запровадження інституту кримінальних проступків».

За цим проектом передбачалося визнати кримінальним проступком діяння, за яке передбачене покарання у вигляді арешту на строк до 6 місяців, обмеження волі строком до 2 років, або інше більш м'яке покарання, за винятком штрафу у розмірі понад 1000 неоподаткованих мінімумів доходів громадян. Однак даний законопроект так і не був ухвалений парламентом [3].

В той же час кримінальний проступок виступає загальноприйнятим поняттям в кримінальному праві європейських держав.

Так, кримінальне право Франції визнає проступок як категорію, різновид злочинного діяння. Критерієм класифікації в даному випадку виступає тяжкість діяння.

До осіб, що вчинили кримінальні проступки у Франції застосовують так звані виправні покарання.

Згідно ст. 131-3 Кримінального кодексу Франції до виправних покарань крім штрафу, праці в суспільних інтересах, додаткових покарань належить позбавлення волі причому згідно ст.131-4 КК максимальний строк позбавлення волі за проступок може становити до 10 років. Для порівняння - за злочин від 10 до 30 років, або довічне ув'язнення. Згідно ст.131-5 КК Франції покарання у вигляді тюремного ув'язнення строком до 360 діб може бути замінено судом на штраф [4].

Від категорії злочинного діяння (проступку чи злочину) за французьким законодавством залежить і процедура попереднього слідства і судового розгляду. Попереднє слідство є обов'язковим лише для злочинів, для проступків воно факультативне. Кримінальні проступки на відміну від злочинів розглядаються не судами, а виправними трибуналами [5; с. 153-155].

За Кримінальним кодексом Німеччини (абзаци 1 і 2 параграфу 12 КК) проступком є протиправне діяння, за яке в якості мінімального покарання передбачене позбавлення волі на строк менше ніж за злочин, тобто менше 1 року або грошовий штраф [5, с.189].

Злочин як за німецьким, так і за французьким кримінальним законодавством може бути вчинений лише умисно, тоді як проступок може бути і вмісним і через необережність.

Для введення інституту кримінального проступку в Україні потрібно спочатку розробити перелік проступків шляхом включення до нього злочинів невеликої тяжкості, а також адміністративні правопорушення, які в міжнародному праві вже відносяться до кримінальних проступків.

Головне завдання впровадження цього інституту - дотримання прав і свобод людини і громадянина, обмеження повноважень органів досудового розслідування, декриміналізація злочинів невеликої тяжкості, заміна їх на кримінальні проступки із обмеженням обсягу відповідальності, включення адміністративних правопорушень до єдиної системи кримінальної юстиції, що дасть можливість кримінально-процесуального захисту підозрюваним, підсудним по адміністративним правопорушенням.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний кодекс України : за станом на 3 лютого 2014 р. / Верховна Рада України. - Офіц. вид. - К. : Парлам. вид-во, 2014. - 176 с.
2. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 3 лютого 2014 р. / Верховна Рада України. - Офіц. вид. - К. : Парлам. вид-во, 2014. - 258 с.

3. Проект Закону про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо запровадження інституту кримінальних проступків [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua/> на 23.01.2015.

4. Уголовный кодекс Франции/ перевод с французского -СПб.: Издательство «Юридический центр Пресс», 2002. - 650 с.

5. Есаков Г.А., Крылова Н.Е., Серебrenникова А.В. Уголовное право зарубежных стран. - М.: Проспект, 2009 - 336 с.